

सत्यमेव जयते

जिल्हा
सामाजिक व आर्थिक
समालोचन

चंद्रपूर जिल्हा

२००२-२००३

फक्त कार्यालयीन उपयोगाकरीता

जिल्हा सामाजिक

व

आर्थिक समालोचन

2002 - 2003

जिल्हा - चंद्रपूर

जिल्हा सांख्यिकी कार्यालय,
अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय,
महाराष्ट्र शासन,
चंद्रपूर

(एक)

अनुक्रमणिका

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन 2002 - 2003 या वर्षाकरीता

जिल्हा - चंद्रपूर

अ.क्र.	तक्ता क्र.	विषय	पृष्ठ क्र.
1	2	3	4
		1. क्षेत्र व लोकसंख्या	
1	1.1	2001 च्या जनगणनेनुसार तालुकावार क्षेत्रफळ, घरे व लोकसंख्या	1 ते 2
2	1.2	1951 पासूनच्या लोकसंख्येमधील दशवार्षिक फरक	3 ते 8
3	1.3	1991 च्या जनगणनेप्रमाणे लोकसंख्या गटानुसार गावाचे तालुकावार वर्गिकरण	9 ते 10
4	1.4	2001 च्या जनगणनेप्रमाणे लोकसंख्या गटानुसार शहरांचे तालुकावार वर्गिकरण	11 ते 12
5	1.5 [अ]	1991 च्या जनगणनेप्रमाणे काम करणारे व काम न करणारे यांची संख्या	13 ते 16
	1.5[ब]	1991 च्या जनगणनेनुसार मुख्यतः काम करणा-या व्यक्तींची उद्योगगट क्षेत्रनिहाय विभागणी	17
6	1.6[अ]	लोकसंख्येची वयोगटानुसार वर्गिकरण [1991]	18
	1.6 [ब]	धर्मानुसार वर्गिकरण [1991]	19
7	1.7	1991 च्या जनगणनेनुसार अनुसुचित जाती/ अनुसुचित जमाती यांची माहिती	20 ते 21
8	1.8	भिंती/छप्परे यासाठी वापरलेल्या साधनसामुग्री नुसार घरांचे वर्गीकरण [1991]	22
9	1.9	आकार व मालकीच्या स्थितीनुसार ग्रामीण/नागरी क्षेत्रातील कुटुंबाचे वर्गीकरण 1991 च्या जनगणनेनुसार	23
10	1.10	जनगणना घरे आणि त्यांचा वापर [1991]	24
11	1.11	क्षेत्रवार जिल्हा उत्पन्न व दरडोई जिल्हा उत्पन्न चालु किंमतीनुसार	25
12	1.12	क्षेत्रवार जिल्हा उत्पन्न व दरडोई जिल्हा उत्पन्न स्थिर [1993-94] किंमती नुसार	26
		2. हवामान	
13	2.1	निवडक केंद्रातील पर्जन्य दिवसांची संख्या व एकूण पर्जन्य 2002 या वर्षाकरीता	27 ते 31
		3. कृषि	
15	3.1	जमीनीचा वापर 1998-99 सुधारीत व 2001 -02 अस्थाई या वर्षाकरीता	32 ते 35
16	3.2	तालुकावार निरनिराळ्या पिकाखालील क्षेत्र 1998-99 व 2001- 02 या वर्षाकरीता	36 ते 49

(दोन)

अ.क्र.	तक्ता क्र.	विषय	पृष्ठ क्र.
1	2	3	4
17	3.3	मुख्य पिकाचे दर हेक्टरी उत्पादन व एकुण उत्पादन 2002-03 या वर्षाकरीता	50
18	3.4	विविध साधनांचे ओलिताखालील असलेले तालुकावार क्षेत्र 1998-99 व 2001 - 02	51 ते 52
19	3.5	निरनिराळ्या पिकाखालील ओलिताचे क्षेत्र 1998-99 आणि 2001 - 02 या वर्षाकरीता	53 ते 64
20	3.6[अ]	तालुकावार सिंचन विहीरी व इतर विहीरी 1998-99 व 2001-02 वर्षाकरीता	65 ते 66
21	3.6 [ब]	कुप नलिका हातपंप आणि विद्युत पंप 2002-03	67
22	3.7	लघु पाटबंधा-याची कामे 2002-03	68 ते 69
23	3.8	मध्यम व मोठे पाटबंधारे प्रकल्प यामुळे भिजणारे क्षेत्र व मिळणारे फायदे [30 जून 2003]	70 ते 71
24	3.9	वहितधारण जमिनीची संख्या व त्याचे क्षेत्रफळ ओलिताखाली असलेली वहितधारण जमिनी आणि ओलिताखाली निव्वळ क्षेत्र वहितधारण प्रकारानुसार आणि क्षेत्रफळ श्रेणी नुसार वहित धारण जमिनीची संख्या [1990-91]	72 ते 75
25	3.10	कृषि विषयक अवजारे कृषि गणना 1997	76
26	3.11	दुष्काळ टंचाई, टंचाई सदृश्य परिस्थितीची माहिती 2002-03	77 ते 79
4. पशुसंबर्धन			
27	4.1	तालुकावार पशुधन 1997 च्या पशुगणनेनुसार	80 ते 86
28	4.2	जिल्ह्यातील पशुवैद्यकीय संस्थांची तालुकावार संख्या 2002-03	87 ते 88
29	4.3	रंगाच्या प्रकारानुसार पशूंच्या मृत्युंची संख्या 2002-03	89
30	4.3[अ]	विविध पशुवैद्यकीय संस्थांचे कार्य 2003	90
31	4.4	नान्यताप्राप्त पशुवधगृहे आणि प्रत्येक पशुवध गृहात कत्तल केलेल्या पशूंची संख्या 2002-03	91
32	4.5	जिल्ह्यातील वनक्षेत्र 2002-03	92
33	4.6	जिल्ह्यातील मुख्य व गौण वनउत्पादन 2002-03	93
34	4.7	जिल्ह्यातील भुजल मत्स्य व्यवसाय 2002-03	94
35	4.8	जिल्ह्यातील सागरी मत्स्यव्यवसाय 2002-03	*

टीप :- * तक्ता क्र. 4.8 तक्त्यामधील माहिती निरंक आहे.

(तीन)

अ.क्र.	तक्ता क्र.	विषय	पृष्ठ क्र.
1	2	3	4
		5. रोजगार, उद्योग, खनिकर्म व वीज	
36	5.1	कारखान्यातील कामगारांची दैनिक सरासरी संख्या 2002	95 ते 96
37	5.2	चालु कारखान्याचे कामगारांच्या संख्येनुसार उद्योगनिहाय वर्गीकरण 2002	97 ते 100
38	5.3	कामाच्या दिवसाच्या संख्येनुसार कारखान्याचे वर्गीकरण 2002	101 ते 102
39	5.4	उद्योगाच्या महत्वाच्या बाबींची आकडेवारी 1997-98	103 ते 104
40	5.5	रोजगार व स्वयंरोजगार मार्गदर्शन केंद्र	105 ते 106
41	5.6	व्यवसाय मार्गदर्शन कार्यक्रम 2002-2003 या वर्षाकरीता	107
42	5.7	जिल्ह्यातील कर्मचा-यांची संख्या (कर्मचारी गणना 2002)	108
43	5.8	निरनिराळ्या उद्योगातील रोजगार [31 मार्च 2003] ला संपणा-या वर्षाकरीता	109
44	5.9	विद्युतीकरण झालेल्या शहराची व गावांची संख्या व त्याची लोकसंख्या 31.3.2003	110
45	5.10	विजेचा वापर 2002-2003 वर्षाकरीता	111
46	5.11	आर्थिक गणना 1998 कृषि व बिगर कृषि आस्थापना व स्वकार्यरत उद्योग	112
47	5.12	प्रमुख उद्योगगटानुसार उद्योगाची संख्या आणि सर्व- साधारणपणे नेहमी काम करणा-या कामगारांची संख्या [आर्थिक गणना 1998]	113
48	5.13	महत्वाच्या उद्योग गटानुसार कृषि व बिगर कृषि आस्थापनांची संख्या गणना 1998	114
49	5.14	महत्वाच्या उद्योग गटानुसार कृषि व बिगर कृषि आस्थापनातील कामगारांची संख्या गणना 1998	115
50	5.15	बिगर कृषि आस्थापना [सर्व उद्योग गट एकत्र] गणना 1998	116
51	5.16	उद्योगगटानुसार सहकारी औद्योगिक संस्था व रोजगार यांची संख्या गणना 1998	117
52	5.17[अ]	वस्तुनिर्माण व दुरुस्ती सेवा या गटातील स्वकार्यरत उद्योगाची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्म- चा-यांच्या आकारमान गटानुसार संख्या गणना 1998	118

(चार)

अ.क्र.	तक्ता क्र.	विषय	पृष्ठ क्र.
1	2	3	4
53	5.17 [ब]	वस्तुनिर्माण व दुरुस्ती सेवा या गटातील आस्था-पनांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या आर्थिक गणना 1998	119
54	5.18[अ]	घाऊक व किरकोळ व्यापार मधील स्वकार्यरत उद्योगांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या आर्थिक गणना 1998	120
55	5.18[ब]	घाऊक व किरकोळ व्यापार उद्योग गटातील आस्था-पनांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या आर्थिक गणना 1998	121
56	5.19[अ]	सामुहिक सामाजिक व व्यक्तीगत सेवा यामधील एकूण स्वकार्यरत उद्योगांची संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या गणना 1998	122
57	5.19 [ब]	सामुहिक व सामाजिक व व्यक्तीगत सेवामधील आस्थापनांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या गणना 1998	123
58	5.20[अ]	सर्व उद्योग गटातील स्वकार्यरत उद्योगांची/ आस्थापनांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या गणना 1998	124
59	5.20[ब]	सर्व उद्योग गट मिळून एकत्र गटातील आस्थापनांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या गणना 1998	125
		6. सहकार	
60	6.1	विविध प्रकारच्या सहकारी संस्था 31.3.2003	126
61	6.2	जिल्हयातील सर्व प्रकारच्या संस्थांची माहिती 31.3.2003	127
62	6.3	जिल्हयातील सर्व प्रकारच्या सहकारी संस्थांची लेखा परिक्षा वर्गाप्रमाणे वर्गवारी 31.3.2003	128
63	6.4	जिल्हयातील राज्य आणि जिल्हा पातळीवरील सहकारी बँकेचे कार्य 31.3.2003	129 ते 130
64	6.5	जिल्हयातील प्राथमिक कृषि सहकारी संस्थेचे कार्य 31.3.2003 रोजीचे	131 ते 133
65	6.6	जिल्हयातील शेतकरी सेवा संस्थाचे कार्य 31.3.2003 ल संपणा-या वर्षाकरीता	*

टीप :- * तक्ता क्र. 6.6 तक्त्यामधील माहिती निरंक आहे.

(पाच)

अ.क्र.	तक्ता क्र.	विषय	पृष्ठ क्र.
1	2	3	4
66	6.7	जिल्हयातील आदिवासी सहकारी संस्थेचे कार्य 31.3.2003	134 ते 136
67	6.8	जिल्हयातील प्राथमिक कृषि सहकारी संस्थानी दिलेली पिक कर्जे 31.3.2003	137
68	6.9	जिल्हयातील शेतकरी सेवा संस्थांनी दिलेली पिक कर्जे 31.3.2003	*
69	6.10	जिल्हयातील आदिवासी शेतकरी संस्थांनी दिलेली पिक कर्जे 31.3.2003	138
70	6.11	जिल्हयातील बिगर कृषि पत संस्थाचे कार्य 31.3.2003	139
71	6.12	जिल्हा आणि प्राथमिक पणन संस्थेचे कार्य 31.3.2003	140 ते 142
72	6.13	जिल्हयातील उत्पादन संस्था आणि सेवा संस्थेचे कार्य 31.3.2003	143
73	6.14	जिल्हयातील उत्पादनक संस्था व सामाजिक सेवा संस्थाचे कार्य 31.3.2003	144
74	6.15	जिल्हयातील नियंत्रीत बाजार पेठांची माहिती 31.3.2003	145 ते 151
75	6.16	जिल्हयातील सावकारांची संख्या आणि त्यांनी दिलेली कर्जे 31.3.2003	152
7. वैद्यकीय आरोग्य सेवा			
76	7.1	सार्वजनिक संस्थामार्फत उपलब्ध असलेल्या वैद्यकीय सुविधांची तालुकावार माहिती 2002	153 ते 154
77	7.2	नोंदणी केलेल्या जन्म मृत्युंची संख्या 2002	155 ते 156
78	7.3	विविध कारणांनुसार मृत्युंची संख्या 2002	157
79	7.4	माता व बालसंगोपन कार्यक्रमांतर्गत लस टोचणी 2002-2003	158
80	7.5	जिल्हयातील कुटुंब नियोजन केंद्राची संख्या 2002-03	159
8. शिक्षण			
81	8.1	2001 च्या जनगणनेनुसार तालुकावार साक्षरता	160
82	8.2	शैक्षणिक संस्था व शिक्षकांची संख्या व विद्यार्थ्यांची संख्या 2001-2002	161
83	8.3	पुर्व प्राथमिक, माध्यमिक व महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांची स्तरनिहाय संख्या आणि मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांची वर्गवारी 2001-2002	162 ते 163
84	8.4	इतर प्रकारच्या शैक्षणिक संस्था 2000-2001	164
85	8.5	आर्थिक दृष्ट्या मागासलेल्या विद्यार्थ्यांना मिळणा-या शैक्षणिक सवलती 2002-2003	165

टीप :- तक्ता क्र. 6.9 मधील माहिती निरंक आहे.

(सहा)

अ.क्र.	तक्ता क्र.	विषय	पृष्ठ क्र.
1	2	3	4
86	8.6	प्राथमिक शिक्षणावरील खर्च 2002-2003	166
87	8.7	जिल्हयातील व्यवसाय व मार्गदर्शन (कनिष्ठ विद्यालय व तांत्रिक शाळा आठवी व बारावी) 2002-2003	167
88	8.8	जिल्हयातील प्रौढ शिक्षण केंद्रे 2002-2003	167
89	8.9	शिक्षणाकरीता प्रशिक्षण संस्था 1999-2000	168
90	8.10	तालुकावार शारीरिक शिक्षण महाविद्यालये, क्रिडांगणे, क्रिडा संस्था आणि क्रीडा शिष्यव्रत्ती धारक इत्यादी माहिती 2002-2003 वर्षाकरीता	169
9. दळणवळण व वाहतूक			
91	9.1 [अ]	रेल्वे मार्गाची लांबी 31.3.2003 अखेर	170
92	9.1[ब]	रेल्वे स्थानकांची तालुकावार यादी 31.3.2003	171
93	9.2	प्रकार व पृष्ठभागानुसार रस्त्यांची लांबी 31.3.2003 अखेर	172
94	9.3	वापरात मोटार वाहनांची संख्या 31.3.2003 अखेर	173
95	9.4	महाराष्ट्र राज्य परिवहन मंडळाची प्रवासी वाहतूक आकडेवारी 2002-2003	174
96	9.5	महत्वाच्या रस्त्यावरील वाहतूक गणना डिसे. 2002 वर्षाकरीता	175 ते 183
97	9.6	पोस्ट, तारघरे, व दुरध्वनी सेवा रॅडिओ यांची आकडेवारी 2003 अखेर	184
10. स्थानिक संस्था			
98	10.1	स्थानिक संस्थांचे उत्पन्न व खर्च 2002-2003	185
99	10.2	ग्रामपंचायतींचे उत्पन्न व खर्च 2002-2003	186 ते 188
100	10.3	जिल्हा परिषदांचे बाबवार उत्पन्न व खर्च 2002-2003	189 ते 190
101	10.4	महानगरपालिका/नगरपालिकांचे उत्पन्न व खर्च 2002-2003	191 ते 192
11. नियोजन			
102	11.1	विविध विकास शिष्योखाली झालेल्या योजनांतर्गत खर्च 2002-2003	193 ते 194
103	11.2	योजनाखालील महत्वाची भौतिक साध्य 2002-2003	195 ते 203
104	11.3	राजगार हमी योजना 2002-2003	204
105	11.4	राजगार हमी योजनेखाली घेतलेली कामे व त्यावरील राजगार खर्च 2002-2003	205
106	11.5	पेण्याच्या पाण्याच्या सोयी व टंचाई संबंधी केलेल्या रपाय योजना 2002-2003	206 ते 207
107	11.6	संकरित व अधिक उत्पादन देणा-या पिकांच्या जाती व त्याखालील क्षेत्र 2002-2003	208 ते 213
108	11.7	जिल्हयातील रासायनिक खतांचे वाटप 2002-2003	214

(सात)

अ.क्र.	तक्ता क्र.	विषय	पृष्ठ क्र.
1	2	3	4
109	11.8	जिल्हयातील साखर कारखाने 2002-2003	*
110	11.9	दुग्ध संस्थांची तालुकावार माहिती 2002-2003	215
111	11.10	अवर्षण, प्रवण कार्यक्रमांची प्रगती दर्शविणारा तक्ता 2002-2003	216
112	11.11	एकात्मिक आदिवासी विकास कार्यक्रमांची प्रगती त्यावरील तरतुद व खर्च 2002-2003	217 ते 219
113	11.12	वीस कलमी कार्यक्रम 2002-2003	220
114	11.13	विशेष घटक योजना 2002-2003	221
115	11.14	जिल्हयाचा स्थानिक विकास कार्यक्रम 2002-2003	222
12. किंमती व निर्देशांक			
116	12.1	निवडक शेती मालाच्या सरासरी घाऊक किंमती 2002-2003	222 ते 224
117	12.2	जिल्हा मुख्यालयाच्या ठिकाणच्या वस्तूंच्या सरासरी किरकोळ किंमती 2002	225 ते 228
118	12.3	केंद्रातील कामगारांचे ग्राहक किंमतीचे निर्देशांक 2002-2003	229
13. न्याय व प्रशासन			
119	13.1	जिल्हयातील पोलीस दलांची एकूण संख्या 2002-03	230
120	13.2	गुन्हयांसंबंधी आकडेवारी 2002-2003	231 ते 232
121	13.3	तुरुगात दाखल केलेले गुन्हेगार 2002-2003	233
122	13.4	तुरुगात दाखल झालेल्या गुन्हेगारांचे वयोगटानुसार व शैक्षणिक पात्रतेनुसार वर्गिकरण 2002-2003	234
123	13.5	दिवाणी व फौजदारी न्यायालयांत निकालांत काढलेली कामे 2002-2003	235
14 बँकिंग व विमा			
124	14.1	जिल्हयातील बँक कार्यालये, वर्गिकृत बँकाची संख्या ठेवी, व कर्जे 2002-2003	236
125	14.2	संयुक्त भांडवली संस्था 2003	237
126	14.3	उतरविलेल्या विमा पत्रांची संख्या व विम्याची रक्कम 2002-2003	237
15 सँकिर्ण			
127	15.1	चित्रपटगृहाविषयी आकडेवारी 2002-2003	238
128	15.2	जिल्हयातील गोळा केलेली अल्प बचतीची रक्कम 2002-2003	239
129	15.3	तालुकावार गोळा केलेला जमिन महसूल 2002-2003	240

* तक्ता क्र. 11.8 मधील माहिती निरंक आहे.

(आठ)

अ.क्र.	तक्ता क्र.	विषय	पृष्ठ क्र.
1	2	3	4
130	15.4	छापखाने आणि छापलेली व प्रकाशित केलेली वर्तमान पत्रे आणि नियतकालिके 31.3.2003	241 ते 242
131	15.5	स्वस्त धान्य दुकानांना पुरविलेले तांदुळ व गहु व साखर वर्ष 2002-2003	243
132	15.6	1999 मधील लोकसभा निवडणुक व 1999 मधील विधानसभा निवडणुक यासंबंधी आकडेवारी	244 ते 246
133	15.7	जिल्हयातील 31.3.2003 रोजीची अधिकारी व प्रवासी यांचेसाठी असलेल्या विश्राम गृहांची तालुकावानिहाय यादी	247 ते 249
134	15.8	निवडक निर्देशांकाचे कल 2002-2003	250 ते 254

[1]

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन 2002-2003

दृष्टीक्षेपात जिल्हा - चंद्रपूर

अ.क.	बाब	परिमाण	जिल्हा- चंद्रपूर	महाराष्ट्र राज्य
	2	3	4	5
२५६	प्राकृतीक रचना			
	अ) भौगोलिक स्थान			
	1) उत्तर अक्षांश	अंश	18.4 ते 20.5	16.4 ते 22.1
	2) पूर्व रेखांश	अंश	78.5 ते 80.6	72.6 ते 80.9
	ब) हवामान		[1998]	[2001-2002]
	तापमान			
	1) किमान	डिग्री सेल्सीअस	7.1	5.6
	2) कमाल	डिग्री सेल्सीअस	47.7	45.9
	3) पर्जन्य[सरासरी] वर्ष 2002	मि.मि.	892.89	1628.00(1998)
	क) प्रशासकिय विभाग 2002-03			
	1) तालुके	संख्या	14	353
	2) पंचायत समित्या	संख्या	14	347
	3) टंचाई ग्रस्त तालुके	संख्या	15	उ.ना
	4) एकात्मिक ग्रामीण विकास प्रकल्प		10	उ.ना
	5) शहरे [2001 नुसार]	संख्या	14	378
	6) गावे [एकुण 2001 प्रमाणे]	संख्या	1791	43722
	1] निर्जन	संख्या	349	उ.ना
	2] वस्ती असलेली	संख्या	1442	43722 *
	7] क्षेत्रफळ	चौ.कि.मी.	10695	307583
दोन	प्रशासकिय संस्था 2002-2003			
	1) पंचायत समित्या	संख्या	14	347
	2) महानगरपालिका	संख्या	0	19
	3) नगरपरिषदा	संख्या	7	224
	4) कटक मंडळे	संख्या	0	7
	5) ग्रामपंचायती	संख्या	846	27805 #
	6) पोलीस ठाणी	संख्या	21	926(31/12/2001)
	7) पोलीस आऊट पोष्ट	संख्या	29	1769(31/12/2001)
	* वस्ती असलेली गावे धरुन	# नगर पंचायतीसह		

अ.क्र.	वाव	परिमाण	जिल्हा- चंद्रपूर	महाराष्ट्र राज्य
1	2	3	4	5
तीन	लोकसंख्या 2001 प्रमाणे			
	1) ग्रामीण लोकसंख्या	आकडे हजारात	1405	55732
	2) नागरी लोकसंख्या	आकडे हजारात	673	41020
	3) एकुण लोकसंख्या	आकडे हजारात	2078	96752
	4) अनुसुचित जातीची लोकसंख्या 1991 प्रमाणे	आकडे हजारात	299	8758
	5) अनुसुचित जातीच्या लोकसंख्येची एकुण लोकसंख्येशी टक्केवारी	टक्केवारी	16.87	11.09
	6) अनुसुचित जमातीची लोकसंख्या	आकडे हजारात	349	7318
	7) अनुसुचित जमातीच्या लोक- संख्येची एकुण लोकसंख्येशी टक्के.	टक्केवारी	19.70	9.27
	8) पुरुष	आकडे हजारात	1060	50334
	9) स्त्रिया	आकडे हजारात	1018	46418
	10) स्त्रिय- पुरुष प्रमाण	1000 पुरुषांमागे स्त्रियांचे प्रमाण	961	922
	11) घनता	दर चौ.कि.मी. क्षेत्रातील लोकसंख्या	194	314
	12) साक्षरतेचे प्रमाण [2001]			
	1) एकुण	टक्केवारी	73.07	77.3
	2) पुरुष [2001]	टक्केवारी	83.19	86.3
	3) स्त्रिया	टक्केवारी	62.56	67.5
	4) राज्यामध्ये जिल्हयाचा क्रमांक	संख्या	19	0
चार	कृषी [अस्थाई]		2001-2002	2001-2002
	1) भौगोलिक क्षेत्र	हजार हेक्टर	1092	30758
	2) जंगलव्याप्त क्षेत्र	हजार हेक्टर	394	5214
	त्याची भौगोलिक क्षेत्राशी टक्के.	टक्केवारी	36.08	16.95
	3) शेतीस उपलब्ध नसलेली जमीन			
	अ) बिगर शेती वापराखालील जमीन	हजार हेक्टर	42	1380
	ब) पडीत आणि लागवडीलायक नसलेली जमीन	हजार हेक्टर	40	1720
	क) एकुण [अ+ ब]	हजार हेक्टर	82	3100

अ.क्र.	बाब	परिमाण	जिल्हा- चंद्रपूर	महाराष्ट्र राज्य
1	2	3	4	5
	4) पठित जमिनी व्यक्तिरिक्त लागवड न केलेली इतर जमिन			
	1) कायम गुरे चरण आणि इतर	हजार हेक्टर	22	1249
	2) झाडे झुडुपाखालील जमीन	हजार हेक्टर	20	247
	3) लागवडीयोग्य परंतु पड जमीन	हजार हेक्टर	37	915
	5) पठित जमीन			
	1) चालू पड	हजार हेक्टर	39	1255
	2) इतर पड	हजार हेक्टर	38	1200
	6) पिकाखालील जमिन			
	1) पिकाखालील निव्वळ क्षेत्र	हजार हेक्टर	456	17579
	2) दुसोटा क्षेत्र	हजार हेक्टर	40	4808
	3) एकूण पिकाखालील क्षेत्र	हजार हेक्टर	495	22387
	7) ओलित क्षेत्र			
	1) निव्वळ ओलित क्षेत्र	हजार हेक्टर	107	2971
	2) एकूण ओलित क्षेत्र	हजार हेक्टर	211	3668
	8) महत्वाच्या पिकाखालील क्षेत्र [अन्नधान्य]	हजार हेक्टर	168	12779
	9) वहित धारण जमिन [अंतिम 1990-1991]			(95-96)
	1) 2 हेक्टरपेक्षा कमी	हजार हेक्टर	122	7442
	2) 2 ते 10 हेक्टर	हजार हेक्टर	85	3095
	3) 10 हेक्टरपेक्षा जास्त	हजार हेक्टर	4	116
	10) जमिन महसूल वसुली 2002-03 सुधारित	लाख रुपये	460	रु.ना.
	11) जिल्हा परिषदाचा उपकर	हजार रुपये	2105 }	2368
	12) पंचायत समित्यांचा उपकर	हजार रुपये	830 }	[एकत्रित]
पाच	पशुसंवर्धन [पशुगणना 1997]			
	1) एकूण पशुधन	संख्या हजारात	1122	39638
	2) गायी व बैल	संख्या हजारात	776	18071
	3) म्हशी व रेडे	संख्या हजारात	114	6073
	4) मेंढ्या व शेंळ्या	संख्या हजारात	289	14802
	5) कोंबड्या व बदके	संख्या हजारात	958	35392

अ.क्र.	बाब	परिमाण	जिल्हा- चंद्रपूर	महाराष्ट्र राज्य
1	2	3	4	5
सहा	सहकार [2002-03]			
	1) सहकारी संस्था	संख्या	1632	173402
	2) प्राथमिक कृषी सहकारी पत संस्था	संख्या	504	20839
	3) प्राथमिक कृषी सहकारी पत संस्थांची सभासद संख्या	संख्या हजारात	148	11436
	4) सहकारी दुग्ध संस्था	संख्या	231	25574
	5) प्राथमिक कृषी पत संस्थांनी दिलेली कर्जे	रुपये कोटीत	38	4076
सात	जलसिंचन [2002-03] च्या अखेरपर्यंत पूर्ण झालेले पाटबंधारे प्रकल्प व त्याखालील लाभक्षेत्र		जून 2002 अखेर	जून 2003अखेर
	1) मोठे प्रकल्प	संख्या	0	32
	2) मध्यम प्रकल्प	संख्या	8	178
	1 व 2 चे लाभक्षेत्र	हजार हेक्टर	104	उ.ना.
	3) लघु प्रकल्प [राज्यक्षेत्र]	संख्या	105	2182
	लाभक्षेत्र	हजार हेक्टर	24	उ.ना.
	4) सिंचन विहीरीखाली मिजणारे क्षेत्र	हजार हेक्टर	10	1931
आठ	उद्योग [2002 अखेर]			
	1) नोंदणीकृत चालु कारखान्याची संख्या	संख्या	208	34170 (2002)
	2) नोंदणीकृत चालु कारखान्याची संख्या [उत्पादन चालु कारखाने]	संख्या	147	28707 (2002)
	3] सहकारी साखर कारखान्याची संख्या [2002-03]	संख्या	0	201
	4] सहकारी साखर कारखान्यातील उत्पादन [2002-03]	हजार मेटन.	0	6218
	5] सर्व सुत गिरण्यांची संख्या 2002-03	संख्या	1	230
नऊ	वीज		31.3.2003	31.3.1998
	1] वीज पुरवठा केलेली शहरे व खेडी	संख्या	1708	39413
	2] विद्युतीकरण झालेल्या गावांची संख्या	संख्या	1694	उ.ना.

अ.क्र.	बाब	परिमाण	जिल्हा- चंद्रपूर	महाराष्ट्र राज्य
1	2	3	4	5
	3) वीज पुरवठा केलेले पंप संच [मार्च 2003 अखेरपर्यंत]	संख्या हजारात	23	2417
	4) बसविण्यांत आलेले गोबरगॅस संयंत्रे	संख्या	25962	उ.ना.
दहा	सार्वजनिक आरोग्य 2002-03			[2002]
	1) रुग्णालये	संख्या	16	964
	2) दवाखाने	संख्या	19	2081
	3) प्राथमिक आरोग्य केंद्रे	संख्या	58	1806
	4) प्राथमिक आरोग्य पथके [अस्थायी]	संख्या	8	174
अकरा	शिक्षण		2001-2002.	2002-2003
	1) एकूण प्राथमिक शाळा	संख्या	1768	67082
	2) प्राथमिक शाळेतील विद्यार्थी	संख्या हजारात	255	11837
	3) प्राथमिक शाळेतील शिक्षक	संख्या हजारात	7	315
	4) प्रत्येक शिक्षकामागे प्राथमिक शाळेतील विद्यार्थी	संख्या	35	38
बारा	माध्यमिक शिक्षण		2001-2002	2002-2003
	1) दुय्यम शाळा	संख्या	383	16917
	2) शाळेतील एकूण विद्यार्थी	संख्या हजारात	213	9864
	3) शाळेतील शिक्षक	संख्या हजारात	6	267
	4) प्रत्येक शिक्षकामागे माध्यमिक शाळेतील विद्यार्थी	संख्या	36	37
तेरा	उच्च शिक्षण		2001-2002	2002-2003
	1) संस्था	संख्या	36	1786
	2) एकूण विद्यार्थी	संख्या हजारात	27	1035
चौदा	अ) प्रौढ शिक्षण		2002-2003	
	1) प्रौढ शिक्षण केंद्रे	संख्या	2980	उ.ना.
	2) प्रौढांची उपस्थिती [साक्षर]	संख्या हजारात	149	5410

अ.क्र.	वाच	परिमाण	जिल्हा- चंद्रपूर	महाराष्ट्र राज्य
1	2	3	4	5
	अ) तांत्रिक व व्यवसाय शिक्षण 2002-2003			
	1) औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था	संख्या	27	612
	अ) शासकिय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था	संख्या	19	347
	ब) अशासकिय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था	संख्या	8	265
	2) शासकिय व अशासकिय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थांची प्रवेश क्षमता	संख्या	2727	93169
	3) पदवी अभ्यासक्रमाच्या तांत्रिक संस्था व त्यांची पहिल्या वर्षासाठी प्रवेश क्षमता	संख्या संख्या	2 540	146 45232
	4) पदवीका अभ्यासक्रमाच्या तांत्रिक संस्था व त्यांची पहिल्या वर्षासाठी प्रवेश क्षमता	संख्या संख्या	4 1088	170 40185
	5) व्यवसाय शिक्षण संस्था [माध्यमिक व उच्च माध्यमिक गट] व त्यांची प्रवेश क्षमता	संख्या संख्या हजारत	44 4	उ.ना उ.ना
पंधरा	परीवहन आणि दळणवळण [मार्च 2003 अखेर]			
	1) एकुण रेल्वे मार्ग लांबी	कि.मी.	381	5450
	2) रस्त्यांनी जोडलेली गावे	संख्या		
	अ) बारमाही	संख्या	1440	37585
	ब) हगामी	संख्या	62	1927
	3) एकुण रस्त्याची लांबी [पृष्ठांकित 2002-03]	कि.मी.	7727	224940
	4) राष्ट्रीय महामार्गाची लांबी	कि.मी.	0	3710
	5) राज्य महामार्गाची लांबी	कि.मी.	682	33705
	6) महत्वाच्या जिल्हा रस्त्याची लांबी	कि.मी.	1589	48192
	7) इतर जिल्हा रस्त्याची लांबी	कि.मी.	1777	44183
	8) ग्रामीण रस्त्यांची लांबी	कि.मी.	3102	95150

क्र.सं.	बाब	परिमाण	जिल्हा- चंद्रपूर	महाराष्ट्र राज्य
1	2	3	4	5
सोळा	एकात्मिक प्रामाणिक विकास कार्यक्रम 1) दारिद्र्य रेषेखालील कुटुंबे 2) 1997-98 च्या सर्वेक्षणानुसार 1997-98 वर्षातील जुने लाभार्थी नविन लाभार्थी एकुण	संख्या लाखात संख्या संख्या संख्या	97-98 1.49 अस्थाई उ.ना. 148697 148697	1997-98 38.19 0 0 0
सतरा	स्वर्ण जयंती ग्राम स्वरोजगार योजना 2) स्वरोजगाराची संख्या 2002-03 रोजगार निर्मिती अ) रोजगार हमी योजना ब) जवाहर रोजगार कार्यक्रम [2002-2003]	लाभार्थी मनुष्य दिवस लाखात मनुष्य दिवस लाखात	2528 [2002-2003] 23.15 5.92	55772 [2002-2003] 1545.05 530.68
अठरा	आदिवासी कल्याणकारी योजना आदिवासी करीता अ) आश्रमशाळा ब) विद्यार्थी	संख्या संख्या	50 15400	[संपूर्ण ग्रा.रो.यो] मार्च 2003 929 312907
एकोण- वीस	मागासवर्गीयांसाठी कल्याणकारी योजना अ) मागासवर्गीयांसाठी वस्तीगृहे ब) वस्तीगृहात राहणारे विद्यार्थी	संख्या संख्या	2002-2003 72 2697	2002-2003 243 19028
वीस	जिल्हा नियोजन [2002-03] 1) वार्षिक योजनेतील मंजूर तरतूद 2) अनुशेष भरून काढण्यासाठी तरतूद	रुपये कोटीत रुपये कोटीत	45.26 2.81	3086.38 422.97
एके वीस	नागरी पुरवठा [2002-2003] 1) रास्त भावाची दुकाने 2) पुरविलेला एकुण साठ [एप्रिल 2002 ते मार्च 2003] अ) गहू ब) तांदुळ 3) शासकिय गोदामे [30.6.2003] 4) साठविण्याची क्षमता[30.6.2003]	संख्या हजार टन हजार टन संख्या मे.टन.	1437 32 29 29 15	49921 863 501 994 584

टिप :- उ.ना. उपलब्ध नाही.

आधार :- 1) अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई
2) जिल्हा सांख्यिकी कार्यालय, चंद्रपूर.